

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Apskričių valstybinėms mokesčių inspekcijoms

Nr.

DĖL TEIKIAMOS PARAMOS UKRAINAI PRIPAŽINIMO, LIETUVOJE (JOS DALYJE) PRATĘSUS NEPAPRASTĄ PADĖTĮ

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, atsižvelgdama į tai, kad Lietuvoje, t. y. jos dalyje¹, yra pratęsta nepaprastoji padėtis², paaiškina dėl paramos teikėjų teikiamos paramos Ukrainai pripažinimo, kai teikėjai / gavėjai naudojami teisės aktuose nustatytais lengvatomis.

Pažymėtina, kad nuo 2022-09-16 pratęsus nepaprastą padėtį Lietuvoje, t. y. jos dalyje, - pasienio ruožuose ir pasienio kontrolės punktuose, **lengvatinės nuostatos dėl paramos Ukrainai teikimo bei jos įforminimo nesikeičia ir lieka galioti** nuo 2022 m. vasario 24 d., kai nepaprastoji padėtis³ buvo įvesta visoje Lietuvoje, taikomos nuostatos:

1. Pelno siekiančių vienetų paramos teikimas

Pagal LPĮ nuostatas parama pripažįstama, jeigu ji yra teikiama:

1. paramos gavėjo statusą turintiems Lietuvos Respublikoje įregistruotiems paramos gavėjams⁴ (LPĮ 7 str. 1 dalis);

2. užsienio paramos gavėjams:

2.1. užsienyje įsteigtoms lietuvių bendruomenėms ir kitoms lietuviškoms įstaigoms ar organizacijoms, nurodytoms Sąraše⁵ (LPĮ 7 str. 4 dalis);

2.2. Europos ekonominės erdvės valstybėse įsteigtiems juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms, kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų dalyviams (LPĮ 7 str. 5 dalis).

2.3. į Vyriausybės sudarytą sąrašą⁶ įtrauktose demokratinėse bei teisinėse valstybėse, patiriančiose nusikaltimus, kaip jie suprantami pagal Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą, ir šių nusikaltimų padarinius, įsteigtiems juridiniams asmenims ar kitoms

¹ pasienio ruožuose su Baltarusijos Respublika ir Rusijos Federacijos Kaliningrado sritimi, pasienio kontrolės punktuose, esančiuose ne pasienio ruožo teritorijoje;

² Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. XIV-1413 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“;

³ Lietuvos Respublikos Prezidento 2022 m. vasario 24 d. dekretu Nr. 1K-872 „Dėl nepaprastosios padėties paskelbimo“;

⁴ Labdaros ir paramos fondams, asociacijoms, viešosioms įstaigoms, biudžetinėms įstaigoms, religinėms bendruomenėms, bendrijoms ir religiniams centrams, tarptautinių visuomeninių organizacijų skyriams (padaliniais) ir kitiems juridiniams asmenims (išskyrus politines partijas), kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai ir kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų dalyviams;

⁵ Užsienyje esančių lietuvių bendruomenių, kitų lietuviškų įstaigų ar organizacijų, kurios gali būti paramos gavėjais pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2011 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-265 „Dėl Užsienyje esančių lietuvių bendruomenių, kitų lietuviškų įstaigų ar organizacijų, kurios gali būti paramos gavėjais pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą, sąrašo patvirtinimo“;

⁶ patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 812 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą“;

organizacijoms, kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų dalyviams, bei šių demokratinė bei teisių valstybių valstybinėms institucijoms (nuo 2022 m. vasario 24 d pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIV-944).

Pažymėtina, kad jeigu paramos teikėjai (pelno siekiantys juridiniai asmenys) neatlygintinai suteikia paramą (pinigais, materialinėmis vertybėmis ar paslaugomis) paramos gavėjo statusą turintiems Lietuvos Respublikoje įregistruotiems paramos gavėjams, įskaitant Lietuvoje registruotus tarptautinių visuomeninių organizacijų padalinius - Lietuvos Raudonojo kryžiaus draugiją, Lietuvos Caritą ir kt., bei aukščiau įvardintiems užsienio paramos gavėjams, tai paramos teikėjų suteiktos paramos vertė traktuojama kaip suteikta parama pagal LPĮ nuostatas ir paramą teikiančios įmonės gali pasinaudoti pelno mokesčio lengvata⁷.

Paramos teikėjas, pelno siekiantis juridinis asmuo, įrodydamas, kad jo parama teikiama į Vyriausybės sąrašą įtrauktose demokratinėse bei teisinėse valstybėse įsteigtų juridinių asmenų ar kitų organizacijų dokumentuose numatytiems visuomenei naudingiems tikslams⁸ mokesčių administratoriui, kartu su Paramos teikimo metinės ataskaitos FR0477 forma⁹, turi pateikti Apraše¹⁰ nustatytus dokumentus - užsienio vieneto veiklą reglamentuojančio dokumento, kuriame yra nustatyti šio vieneto visuomenei naudingos veiklos tikslai ir, kad užsienio vieneto tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skirstomas jo dalyviams, kopiją, o taip pat dokumentą, kuriame yra nurodyta, kokiam konkrečiam visuomenei naudingam tikslui užsienio vienetai suteikta parama bei pateikta bendra informacija apie šį užsienio vieneta.

Paramos teikėjas, įrodydamas, kad jo parama teikiama į Vyriausybės sąrašą įtrauktose demokratinėse bei teisinėse valstybėse įsteigtoms valstybinėms institucijoms visuomenei naudingiems tikslams, mokesčių administratoriui turės pateikti Apraše nustatytą dokumentą, kuriame yra nurodyta, kokiam konkrečiam visuomenei naudingam tikslui suteikta parama ir pateikta bendra informacija apie šią valstybės instituciją.

2. Pelno nesiekiančių vienetų paramos teikimas

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal LPĮ 10 straipsnį paramos gavėjai gautą paramą gali naudoti savo įstatuose ar nuostatuose numatytiems LPĮ 3 straipsnio 3 dalyje nurodytiems visuomenei naudingiems tikslams arba gautą paramą perduoti LPĮ 7 straipsnyje nurodytiems paramos gavėjams. Vadovaujantis MAĮ 10 straipsnyje nustatytu turinio viršenybės prieš formą principu, taip pat šiuo įstatymu įtvirtintais teisingumo ir protingumo kriterijais, per laikotarpį, kai visoje Lietuvoje ar jos tam tikroje dalyje yra įvesta nepaprastoji padėtis paramos gavėjų teikiama parama (piniginėmis lėšomis, materialinėmis vertybėmis ar paslaugomis) Ukrainai yra laikytina atitinkanti LPĮ numatytus visuomenei naudingus tikslus, t. y. panaudota pagal LPĮ nustatytą paskirtį.

Jeigu per laikotarpį, kai visoje Lietuvoje arba jos tam tikroje dalyje yra įvesta nepaprastoji padėtis, Lietuvoje įregistruoti pelno nesiekiantys vienetai perveda gautą arba pačių skirtą paramą (pinigines lėšas, materialines vertybes bei paslaugas) Ukrainai remti, t. y. perduoda Ukrainos subjektams, įskaitant ir nukentėjusiems nuo karo Ukrainos fiziniams asmenims paramos dalykus, tai vadovaujantis MAĮ 10 straipsnyje nustatytu turinio viršenybės prieš formą principu, taip pat šiuo įstatymu įtvirtintais teisingumo ir protingumo kriterijais, yra

⁷ Pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau - PMĮ) 28 str. 2 dalies nuostatas iš pajamų du kartus atskaitomos LPĮ nustatyta tvarka paramai skirtos išmokos, įskaitant suteiktą paslaugų/materialinių vertybių vertę, bet ne didesnę kaip 40 proc. gautų pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamas atskaitymus ir ribojamų dydžių atskaitymus, išskyrus suteiktą paramą ir ankstesnių mokesčių laikotarpių nuostolius;

⁸ nurodytiems Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje;

⁹ patvirtintoje 2003 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. V-103 „Dėl paramos teikimo metinės ataskaitos FR0477 formos, Paramos gavimo ir panaudojimo metinės ataskaitos FR0478 formos ir jų užpildymo taisyklių patvirtinimo“;

¹⁰ Dokumentų, įrodančių, kad paramos teikėjo parama teikiama Europos ekonominės erdvės valstybėse ir į Vyriausybės sudarytą sąrašą įtrauktose demokratinėse bei teisinėse valstybėse, patiriančiose nusikaltimus, kaip jie suprantami pagal Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą, ir šių nusikaltimų padarinius, įsteigtų juridinių asmenų ar kitų organizacijų ir šių demokratinė bei teisių valstybių valstybinių institucijų visuomenei naudingiems tikslams, nurodytiems Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje, pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai tvarkos aprašas yra patvirtintas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. VA-137 „Dėl Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo įgyvendinimo“ (toliau - Aprašas);

laikoma, kad tokiu būdu pelno nesiekiančių vienetų panaudota parama yra panaudota pagal LPĮ nustatytą paramos paskirtį.

Pažymėtina, kad per laikotarpį, kai visoje Lietuvoje ar jos dalyje yra įvesta nepaprastoji padėtis, pelno nesiekiantiems vienetams, paramą suteikusiems į Vyriausybės sudarytą sąrašą įtrauktose demokratinėse bei teisinėse valstybėse įsteigtiems juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms bei šių valstybių valstybinėms institucijoms, Aprašo nuostatos netaikomos, t. y. jame nustatyti dokumentai kartu su Paramos gavimo ir panaudojimo metinės ataskaitos FR0478 forma (toliau - ataskaitos FR0478 forma) mokesčių administratoriui neteikiami. Šiuo laikotarpiu pelno nesiekiančių vienetų teikiama parama Ukrainoje įsteigtiems juridiniams asmenims ar organizacijoms bei valstybinėms institucijoms yra laikytina panaudota LPĮ numatytiems visuomenei naudingiems tikslams. Šie vienetai privalo turėti šį faktą patvirtinančius dokumentus (laisvos formos ir (arba) sumokėjimą patvirtinančius dokumentus).

Pelno nesiekiančių vienetų pervesta gauta parama Ukrainai remti, t. y. tiek juridiniams vienetams ir organizacijoms, valstybinėms institucijoms, tiek ir kitiems nukentėjusiems nuo karo Ukrainos asmenims, yra laikytina panaudota LPĮ numatytiems visuomenei naudingiems tikslams įgyvendinti, o ne perduota kaip parama / labdara kitiems asmenims, ir deklaruojama ataskaitos FR0478 formos **22 laukelyje**.

Pelno nesiekiančių vienetų pačių skirta parama Ukrainai remti, t. y. iš savo uždirbtų pajamų skirta tiek juridiniams vienetams ir organizacijoms, valstybinėms institucijoms, tiek ir kitiems nukentėjusiems nuo karo Ukrainos asmenims remti, taip pat yra laikytina ne perduota kaip parama / labdara kitiems asmenims, o visuomenės naudingų tikslų įgyvendinimui, todėl nedeklaruojama ataskaitos FR0478 formoje (šioje formoje iš nuosavų lėšų yra deklaruojama tik paramos / labdaros suteikimas kitiems asmenims), tačiau apskaičiuojant pelno mokestį, šiomis lėšomis, panaudotomis viešuosius interesus tenkinančiai veiklai finansuoti, gali būti sumažintas apmokestinamasis pelnas pagal PMĮ 46³ straipsnio nuostatas.

3. Dėl teikiamos paramos įforminimo

Pažymėtina, kad paramos teikimo / gavimo faktas turi būti įforminamas atitinkama sutartimi ar kitais paramos perdavimo faktą patvirtinančiais laisvos formos dokumentais, turinčiais privalomą FAĮ¹¹ nustatytą finansinės apskaitos dokumentų informaciją. Minėtuose dokumentuose turi būti nurodyta ir tarp šalių sutarta paramos dalyko vertė. Paramos sutartis nebūtina, jeigu paramos teikimo faktas įforminamas laisvos formos dokumentu, turinčiu privalomą FAĮ nustatytą finansinės apskaitos dokumentų informaciją ir jeigu parama teikiama ne Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka ir paramos davėjas nenustato papildomų įsipareigojimų paramos gavėjui. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.469 straipsnio 2 dalies nuostatas, teikiant paramą, kurios suma didesnė kaip 14500 eurų, sutartis turi būti notarinės formos.

Jeigu per laikotarpį, kai Lietuvoje ar jos dalyje yra įvesta nepaprastoji padėtis, teikiant paramą Ukrainai, turėtų būti, tačiau nėra notaro patvirtintos paramos teikimo sutarties, bet yra kiti paramos teikimo faktą patvirtinantys dokumentai (laisvos formos ir/arba sumokėjimą patvirtinantys dokumentai), suteiktos paramos suma galėtų būti pripažįstama suteikta pagal LPĮ bei panaudota pagal LPĮ nustatytą paramos paskirtį, remiantis MAĮ turinio viršenybės prieš formą principu, taip pat šiuo įstatymu įtvirtintais teisingumo ir protingumo kriterijais. Šiuo atveju suteikiant paramą pinigineis lėšomis per banką, užtenka turėti sumokėjimą patvirtinantį dokumentą (faktišką mokėjimą patvirtinantį banko išrašą, kuriame aiškiai įvardinta lėšų pervedimo paskirtis).

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

Gelminė Šareikienė, tel. (8 5) 2668 216, el. p. Gelmine.Sareikiene@vmi.lt

¹¹ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas (toliau – FAĮ).